

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI PAŃSTWOWEJ
WYŻSZEJ SZKOŁY REALNEJ

W JAROSŁAWIU

ZA ROK SZKOLNY 1918/1919.

• W JAROSŁAWIU. 1919. NAKŁADEM FUNDUSZU NAUK.
Z Drukarni Antoniego Kwiczali w Jarosławiu.

revised
Apr 51

„A trzeciego dnia dusza wróci do ciała,
i Naród zwartwychwstanie i uwolni
wszystkie ludy Europy z niewoli.“

(Mickiewicz „Księgi Narodu Polskiego“).

I zadzwonił dzwon Zygmunta na Zmartwychwstanie Ojczyzny naszej i ujrzelśmy kamień odwalony z grobu, a z niego wyszła Wolna Niepodległa Zjednoczona Polska,

Rok 1918. będzie drogim po wsze czasy. Zrzuciliśmy kajdany i pęta niewolnicze, rozpoczęliśmy znowu oddychać wolną atmosferą. Teraz swobodnie unosić się będzie duch wolności, duch patriotyczny w naszej szkole, — nie krępować nie będzie kucia na kowadło narodowego charakteru i szczenia idei polskiej. Z dumą możemy zaznaczyć, że mimo czujnej straży nieproszonego opiekunów w czasach okupacji austriackiej szkoła polska w Galicyi szerzyła ziarna prawdziwej miłości Ojczyzny i budziła tęsknotę do wolnej Polski. I jeżeli idea odrodzenia w Polsce, a w szczególności w b. Galicyi czyniła postępy, to gruntu tego zjawiska szukać należy w szkole.

Hej! Młodzieży Polska! podnieś dumnie czoło i ciesz się, żeś Ty zrozumiała odzew surmy bojowej i ochoczo szłaś do formacji kadr legionowych, by krwią i trudami przyczynić się do odzyskania wolności dla Polski. Poznanie wielkości narodu polskiego w dawnych czasach podniecało ambicję narodową u Ciebie, Młodzieży Polska, i rozpałało uczucia i myśli według ukochanego wieszca A. Mickiewicza:

„Płomień rozgryzie malowane dzieje,
Skarby mieczowi spustoszą złodzieje,
Pieśń ujdzie cała“

I szła pieśń jako hymn przeszłych wieków. nie dozwalała stygnąć uczuciu miłości Ojczyzny i uczyła, że nasze prawa do wolności muszą uzyskać wszechstronne poparcie i że zwycięstwo Sprawiedliwości musu zatrymfować.

To też na wieść, że wojna światowa w r. 1914 wybuchła, gdy rozpoczęto tworzenie kadr wojska polskiego, zrozumiała młodzież, że godzina na zegarze dziejowym wybiła, i dlatego żwawo, jako ochotnicy, bardzo często w młodym wieku (14—16 lat mając) zaciągała się w Legiony. Wielu uczniów jarosławskiej szkoły realnej wstąpiło do wojska polskiego i przebyło już w pierwszym roku wojny słynną kampanię karpacką. A także prof. Franciszek Sykutowski stanął na czele drużyny jarosławskiej i wyruszył na front podkarpacki, gdzie ranny jako chorąży legionów dostał się do niewoli rosyjskiej. Co pewien czas cichaczem opuszczało po kilku uczniów naukę szkolną i mimo

przeszkód dostawali się do kadr wojska polskiego wśród niekłamanej radości, że dożyli chwili, w której bić się mają za wolność Ojczyzny.

A gdy w noc listopadową dokonął się przewrót polityczny i usunięto władze austriackie, a ogłoszono samodzielność i niezawisłość, uczuła młodzież, że Ojczyzna woła, i wtedy samorzutnie stanęła do pracy, zorganizowanej w Jarosławiu w Gwardyi narodowej. Gdy znikły stráže austriackie a nie było polskich gołowych, młodzież tutejszych szkół objęła ciężkie obowiązki pilnowania majątku narodowego, pozostałego w opustoszałych koszarach. Począwszy od III kl. szkoły realnej prawie wszyscy oddali się na usługi komendanta Gwardyi Narodowej, prof. Kazimierza Skarbowskiego.

Gdy okazała się prawdziwą wieść hiobowa, że Uraińcy zajęli Lwów i że zamierzają zająć Galicyę po San, wtedy niektórzy uczniowie porzucili służbę w Gwardyi Narodowej i natychmiast zaciągali się do szeregów, wysyłanych na front walki. Uczniowie: Meinhart Bogusław, (II kl.), Walla Maryan, Boboła Kazimierz i Głabiński Włodzimierz (wszyscy III kl.), Markowski Jerzy (z IV kl.), Sroczyński Bronisław, Wajdowicz Edmund i Wojtyna Franciszek (z V kl.), Frankiewicz Stefan, Garda Ludwik, Małecki Stanisław i Śledziński Kazimierz (z VI. kl.) i Zieliński Bronisław (z VII kl.) służyli czynnie przez kilka lub kilkanaście tygodni w walkach o Przemyśl, Rawę Ruską czy Lwów, bądź w piechocie, bądź też w artylerji czy żandarmeryi polnej, a potem powrócili do szkoły dla kontynuowania nauki. Natomiast uczniowie VI kl. Leichfried Edmund i Ostrowski Roman, nadto uczniowie VII kl. Bielecki Zdzisław, Korwin Ludwik i Tabaczyński Czesław pozostali na stałe w armji polskiej.

Wśród zapasów o Lwów dnia 9 marca 1919 zginął Korwin Ludwik, uzyskawszy poprzednio wcześniejszy egzamin dojrzałości.

W historii odbudowy państwowości narodu polskiego wzięła udział młodzież tej szkoły realnej, świadcząc chlubnie o ideałach narodowych, jakie żywiła w swojej piersi. I niech to będzie najlepszym bodźcem do dalszej pracy dla przyszłych pokoleń, które wpatrzone w piękne przykłady dawnych uczniów, ugruntowują na ławie szkolnej w swojej duszy prawdziwą miłość Ojczyzny i wpajają w siebie poczucie szanowania wolności, jako najdrogocenniejszego skarbu narodowego. Odtąd szkoła, świadoma odpowiedzialności przed historją, wzięwszy na swoje barki oficjalne wychowanie narodowe z większym jeszcze zapędem budować będzie duszę polską ku pożytkowi Ojczyzny.

T. K.

WIADOMOŚCI SZKOLNE.

I.

Skład grona nauczycielskiego.

a) Dla nauki obowiązkowej:

Dyrektor :

Ralski Jan, dr. fil. dyrektor VI. rangi, delegat Rady szkolnej krajowej do Wydziału szkoły przemysłowej uzupełniającej, uczył matematyki w IV. kl. 4 godz. tyg.

Profesorowie i nauczyciele.

1. **Fedorowski Henryk**, inżynier, profesor VIII. rangi, zawiadowca gabinetu dla geometrii wykreślnej, uczył geom. wykr. w kl. II—VII. kał. w kl. I. tyg. godz. 18., a nadto od 1/9. do 31/12. uczył mat. w kl. II. b.
2. **Filimowski Stanisław**, profesor VIII. rangi uczył jęz. niem. w kl. I., III., V. i VI. do 31 marca, a od 1 kwietnia j. niem. w kl. IIb, V. i VI. tyg. godz. 13.
3. **Gartner Franciszek**, profesor VIII. rangi, zawiadowca gabinetu hist. nat. gospodarz kl. IIb, uczył od 1 kwietnia mat. w kl. I., II. b, i III., hist. nat. w kl. V., VI. i VII. tyg. g. 15.
4. **Gonet Michał**, profesor VII. rangi, zawiadowca biblioteki nauczycielskiej i podręczników dla ubogiej młodzieży, gospodarz VI. kl. uczył hist. i geogr. w kl. IV., V., VI. i VII., tyg. godz. 15.
5. **Kaniak Józef**, profesor, zawiadowca gabinetu rysunków odręcznych, uczył rys. odr. w kl. I.—VII., tyg. godz. 26.
6. **Kaniowski Tadeusz**, profesor VIII. rangi, zawiadowca polskiej biblioteki uczniów, gospodarz kl. II. a, uczył jęz. pol. w kl. II ab, IV., VI. i VII., tyg. godz. 18, a nadto do 31 marca hist. w kl. IIa.
7. **Komeża Stanisław**, profesor, uczył jęz. pol. w kl. I., III. i V., geogr. w kl. I., IIab i III., tyg. godz. 18., a nadto do 31. marca hist. w kl. I. i III.
8. **Konieczny Władysław**, profesor VIII. rangi, przydzielony do II. szkoły realnej w Krakowie, roz
l. 319 1/IV.

9. **Ks. Litwin Walenty**, profesor VIII. rangi, Kanonik, ozdob. rakieta i manoleta, uczył rel. obrz. kat. w kl. I—VII., t. g. 16.
10. **Łucki Aleksander**, dr. fil., profesor, przydzielony do służby w filii gimnazjum św. Jacka w Krakowie.
11. **Manasterski Jarosław**, profesor, zawiadowca gabinetu chemicznego gospodarz V. kl. uczył mat. w kl. V., fiz. w kl. III. i IV., chemii w kl. IV., V. i VI. i kierował pracownią chemiczną w V. i VI. kl. tyg. godz. 20.
12. **Ostrowski Wiktor**, profesor VIII. rangi, zawiadowca francuskiej biblioteki dla uczniów, gospodarz VII. kl. uczył jęz. franc. w kl. III., IV., V., VI. i VII., tyg. godz. 16, a nadto do 31 marca uczył jęz. pol. w kl. IV.
13. **Steczko Józef**, profesor VIII. rangi, zawiadowca gabinetu fiz., uczył mat. w kl. VI. i VII., fiz. w kl. VI. i VII., tyg. godz. 17; a nadto do 31. grudnia mat. w kl. II. a, a do 31. marca met. w kl. III.
14. **Sykutowski Franciszek**, nauczyciel gimnastyki, bawił cały rok na urlopie (rozp. RSK. z dnia 18/1 1919. l. 27883/IV, i rozp. RSK. z dnia 2 kwietnia 1919 l. 1540/IV).

Zastępcy nauczycieli :

1. **Ks. Fedorowicz Stanisław**, egz. zast. nauczyciela, zawiadowca ruskiej biblioteki dla uczniów, uczył rel. gr. kat. w kl. I—VII., tyg. godz. 14.
2. **Skarbowski Kazimierz**, egz. z gimnastyki zast. naucz., uczył gimnastyki w kl. I—VII., tyg. godz. 16.
3. **Streifer Berisch**, egz. zast. nauczyciela, przydzielony ze szkoły realnej w Tarnopolu, zawiadowca niemieckiej biblioteki dla uczniów, gospodarz kl. IV., uczył jęz. niem. w kl. II. a, III., IV. i VII., tyg. godz. 18, a do 31 marca uczył jęz. niem. w kl. II. a b, IV. i VII., tyg. godz. 19.
4. **Wyspiański Witold**, egz. zast. naucz., gospodarz kl. I., uczył do 31 grudnia mat. w kl. I., hist. nat. w kl. I., IIa, V., VI. i VII., tyg. godz. 15., od 1 stycznia uczył mat. w kl. I., IIa, hist. w kl. IIb, hist. nat. w kl. I. IIa, V., VI. i VII., tyg. godz. 23, a od 1 kwietnia uczył mat. w kl. IIa, hist. w kl. I., IIa i III., hist. nat. w kl. I. i IIa, i jęz. niem. w kl. I., tyg. godz. 23.

Nauczyciel religii mojżeszowej:

1. **Seidenwerg Izidor**, nauczyciel religii mojż. w szkole wydziałowej męskiej, uczył religii mojżeszowej w kl. I., II., III., IV., VI. i VII. tyg. 3 godz.

b) Dla nauki nadobowiązkowej.

1. **Adamski Juliusz**, profesor tut. gimn. uczył śpiewu w dwóch oddziałach, tyg. godz. 4.

2. Ks. Fedorowicz Stanisław, j. w. uczył jęz. ruskiego jako względnie obowiązkowego przedmiotu w dwóch oddziałach tyg. godz. 4.

Służba szkolna;

1. Ciasnocha Wojciech, terycan.
2. Brzeziński Wincenty, pomocniczy sługa.
3. Komenda Feliks, pomocniczy sługa.

II. Zmiany i ruch w gronie nauczycielskim.

1. Prof. Fedorowski Henryk, otrzymał drugie kwinkwenum rozp. RSK. z dnia 9/10 1918. l. 24273/IV., a rozporządzeniem RSK, z d. 3/2 1919 l. 28062/IV ex 1918 otrzymał VIII rangę.
2. Prof. Gonet Michał, otrzymał VII. rangę rozp. RSK. z dnia 12/2 1919. l. 28063.
3. Prof. Kaniak Józef otrzymał drugie kwinkwenum rozp. RSK. z dnia 20/1 1919 l. 27911/IV.
4. Prof. Kaniowski Tadeusz otrzymał VIII rangę rozp. RSK. z dnia 28/12 1918. l. 26859/IV.
5. Zast. naucz. Komeża Stanisław mianowany rzeczywistym nauczycielem rozp. RSK. z dnia 12/10 1918. l. 21555/IV., tudzież temsamem rozp. otrzymał I. kwinkwenum.
6. Prof. Konieczny Władysław otrzymał drugie kwinkwenum rozp. RSK. z dnia 22/7 1918. l. 11055/IV., a rozporządzeniem RSK. z dnia 3/2 1919 l. 28062/IV. ex 1918 otrzymał VIII. rangę.
7. Prow. naucz. Manasterski Jarosław mianowany rzeczywistym nauczycielem rozp. RSK, z dnia 23/9 1918. l. 11157/IV.. tudzież tem samem rozporządzeniem otrzymał I kwinkwenum, a II. kwinkwenum asygnowano rozp. RSK. z dnia 28/2 1919 l. 258/IV.
8. Zast. naucz. Sukutowski Franciszek został mianowany nauczycielem gimnastyki i otrzymał I. kwinkwenum rozp. RSK. z dnia 12/10 1918. l. 21013/IV.

III. Wykaz planu nauki.

W roku szkolnym 1918/1919. obowiązywał plan nauki dla galicyjskich szkół realnych, wprowadzony rozporządzeniem Rady Szkolnej krajowej z dnia 20 lipca 1909 L. 38271.

IV. Zestawienie dochodów i rozchodów.

A) Szkolna kasa oszczędności.

Stan kasy wynosi 209 K 93 h.

B) Pomoc dla ubogich uczniów.

D O C H Ó D.

Pozostałość kasowa z r. s. 1917 18	591 K 11 h
Datki przy wpisach	503 " 80 "
" profesorów i uczniów po egzortach rz. kat	66 " 60 "
Datki złożyli: Dyrektor Dr. Jan Ralski	20 " — "
Profesor Józef Kaniak	10 " — "
Uczniowie klasy I	16 " — "
" " IV	6 " 10 "
Abituryenci	100 " — "
WP. Eudoksya Bernadowa	30 " — "
" Liebe Kwalówna	17 " — "
" Aleksander Matula	20 " — "
" Adolf Gruber	30 " — "
" Władysław Zawisza	6 " — "
" Piotr Liśkiewicz	10 " — "
Razem	<u>1426 K 61 h</u>

R O Z C H Ó D.

Ubrania uczniów	240 K — h
Książki	198 " 60 "
Fundusz uczniów im. Mączyńskiego	200 " — "
Inne wsparcia	30 " 45 "
Razem	<u>669 K 05 h</u>

B I L A N S.

Dochód	1426 K 61 h
Rozchód	669 " 05 "
Pozostałość	<u>757 K 56 h</u>

t. j. Pozostałość wynosi siedmset pięćdziesiąt siedm koron 56 h.

Dyrekcya w imieniu ubogiej młodzieży tutejszego zakładu składa na tem miejscu wszystkim Ofiarodawcom i Dobrodziejom gorące podziękowanie.

W r. szk. 1918|19 zebrano :

1) od uczniów: na fundusz wdów i sierot po poległych żołnierzach polskich 50 K. 2) od uczniów na fundusz im. Mączyńskiego 295 K. 3) od uczniów na Skarb Państwa 76 monet srebrnych, 4 przedmioty złote. 4) od uczniów na fund. Opieki młodzieży 60 K. 5) Od uczniów i nauczycieli na pożyczkę państwową 30.500 K.

C) Fundusz Kolonii wakacyjnej.

Złożona w r. 1913|14 kwota 219 K 40 h na ten cel jest umieszczona na książeczce Kasy Oszczęd. m. Jarosławia Nr. 11694.

D) Fundusz na zakupno sztandaru

dla młodzieży szk. real. wynosi 1400 K 18 h. (Książeczka wkładkowa Składnicy i Sklepu Kółka roln. w Jarosławiu Nr. 43).

IV. Statystyka uczniów.

(Liczba obok dodana oznacza prywatystów).

	K L A S A							Razem	
	I	II a b	III	IV	V	VI	VII		
A) Rok szkolny 1917/18.									
a) Uzup. klas. za r. szk. 1917/18.									
Do egz. poprawczego przeznacz.	10 ₂	8 ₂	—	4	5	3	4	—	34 ₄
Egzamin poprawczy złożyło . . .	10 ₂	8 ₂	—	3	5	3	4	—	33 ₄
Egzaminu poprawczego nie złożyło	—	—	—	1	—	—	—	—	1
b) Ostateczny wynik klasyfikacji za rok szkolny 1917/18.									
Chlubnie uzdolnionych	4	—	—	4	1	1	4	1	15
Uzdolnionych	28 ₇	24 ₂	—	13 ₁	14	11	5	4	99 ₁₀
Nieuzdolnionych	8	2	—	4 ₂	3 ₁	3 ₁	—	—	20 ₄
Razem	40₇	26₂	—	23₃	18₁	15₁	9	5	134₁₄
B) Rok szkolny 1918/19.									
1. Liczba uczniów.									
Na początku roku szkol. 1918/19									
wpisało się	44 ₁	23 ₁	22 ₁	32 ₁	20 ₃	14 ₁	12	11	178 ₈
W ciągu roku wpisało się	1	—	—	3	0 ₁	—	4	3	11 ₁
Ogółem przyjęto	45₁	23₁	22₁	35₁	20₄	14₁	16	14	189₉
Z wpisanych przyjęto:									
1) z tutejszego zakładu:									
a) z promocją	—	18 ₁	20	31	18 ₂	13 ₁	13	14	127 ₄
b) repetentów	3	—	0 ₁	3 ₁	0 ₂	1	—	—	7 ₃
2) z innych zakładów:									
a) z promocją	—	—	1	1	1	—	1	—	4
b) repetentów	—	—	—	—	—	—	1	—	1
3) Na podstawie egz. wstęp.									
Razem	42 ₁	5	1	—	1	—	1	—	50
Razem	45₁	23₁	22₁	35₁	20₄	14₁	16	14	189₇
W ciągu roku wystąpiło									
Razem	7	2	2	9	5	1	7	6	39
Zostało z końcem roku szkol.									
Razem	38 ₁	21 ₁	20 ₁	26 ₁	15 ₄	13 ₁	9 ₂	8	150 ₁₁
2. Miejsce urodzenia uczniów:									
Miasto Jarosław	16 ₁	7 ₁	7	5	4 ₂	5	5	6	55 ₄
Powiat Jarosław	8	3	8	5 ₁	2	1	—	—	27
Galicja (prócz Jarostawia)	14	10	5 ₁	17	9 ₂	7 ₁	4 ₂	1	67 ₆
Morawy	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Rosya	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Razem	38₁	21₁	20₁	27₁	15₄	13₁	9₂	8	151₁₁
3. Język ojczysty.									
Polski	32 ₁	17 ₁	20 ₁	25	15 ₂	11 ₁	8 ₂	7	130 ₈
Ruski	6	3	—	1 ₁	0 ₂	2	1	1	14 ₃
Niemiecki	—	1	—	1	—	—	—	—	2
Razem	38₁	21₁	20₁	27₁	15₄	13₁	9₂	8	151₁₁
4. Wyznania religijne.									
Rzymsko-katolickie	27 ₁	14 ₁	18 ₁	24	11 ₂	11 ₁	7 ₂	4	116 ₈
Grecko-katolickie	6	5	—	1 ₁	1 ₂	2	1	1	17 ₃
Ewangelickie	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Mojżeszowe	5	1	2	2	3	—	1	3	17
Razem	38₁	21₁	20₁	27₁	15₄	13₁	9₂	8	151₁₁

	K L A S A							Razem	
	I	II a	II b	III	IV	V	VI		VII
5. Wiek uczniów.									
Urodzonych w roku 1908	3	—	—	—	—	—	—	—	3
" " " 1907	9	5	3	—	—	—	—	—	17
" " " 1906	10	5	4	3	—	—	—	—	22
" " " 1905	9 ¹	4	9	4 ¹	5 ¹	—	—	—	31 ³
" " " 1904	7	3	3	6	5 ¹	1	—	—	25 ¹
" " " 1903	—	4	1 ¹	8	1 ²	2 ¹	2 ¹	—	18 ⁵
" " " 1902	—	0 ¹	—	6	1	8	4 ¹	3	22 ²
" " " 1901	—	—	—	—	3	2	2	5	12
" " " 1900	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Razem	38 ¹	21 ¹	20 ¹	27 ¹	15 ¹	13 ¹	9 ²	8	151 ¹¹
6. Według miejsca zamieszkania rodziców.									
a) miejscowych	34 ¹	16 ¹	14 ¹	16 ¹	11 ²	8	6	8	113 ⁶
b) zamiejscowych	4	5	6	11	4 ²	5 ¹	3 ²	—	38 ⁵
Razem	38 ¹	21 ¹	20 ¹	27 ¹	15 ⁴	13 ¹	9 ²	8	151 ¹¹
7. Według stanu rodziców.									
Właścicieli i dzierżawców dóbr	—	—	—	1	1	1	—	—	3
Włościan i mieszczan rolników	5	2	1	3	—	1	—	—	12
Rzemieślników i przemysłowców	8	1	7 ¹	2	0 ²	5	—	—	23 ³
Kupców	4	0 ¹	1	4	4	—	2	4	19 ¹
Urzędników państw. i autonom.	7 ¹	4	—	8 ¹	4 ¹	3 ¹	0 ¹	3	35 ⁵
" " prywatnych	2	2	3	1	2	1	—	—	11
Sług państw. i autonom.	—	6	2	2	0 ¹	1	—	—	14 ¹
Nauczycieli ludowych	3	1	—	2	—	—	0 ¹	—	6 ¹
Wojskowych	—	—	1	1	3	1	—	—	6
Lekarzy, adw., notar., księży	1	1	—	—	—	—	—	—	2
Inżynierów, architektów	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zarobników dziennych	—	—	2	1	—	—	—	—	3
Wdów	6	2	2	2	1	—	1	1	15
Sierót po obojgu rodziców	2	2	1	—	—	—	—	—	5
Razem	38 ¹	21 ¹	20 ¹	27 ¹	15 ⁴	13 ¹	9 ²	8	151 ¹¹
8. Klasyfikacja uczniów za rok szkolny 1918/19.									
Chlubnie uzdolnionych	—	1	1	—	2	—	2	4	10
Uzdolnionych	17 ¹	10	8	12	9	6	4	2	68 ¹
Nieuzdolnionych	10	2	3	9 ¹	3 ¹	—	1	2	30 ²
Do egz. popraw. przeznaczono	11	7 ¹	8	5	1 ¹	6	2	—	40 ²
Nieklasyfikowano	—	1	0 ¹	1	0 ²	1 ¹	0 ²	—	3 ⁶
Razem	38 ¹	21 ¹	20 ¹	27 ¹	15 ⁴	13 ¹	9 ²	8	151 ¹¹
9. Uwolnionych:									
Od nauki gimnastyki	3	1	—	1	2	4	3	—	14
10. Przedmioty nadobowiązkowe i względnie obowiązkowe:									
Język ruski (wzgl. obowiązkowy)	—	—	—	2	4	4 ¹	1	1	12 ¹
Pracownia chemiczna	—	—	—	—	—	8	5	3	16
Śpiew	2	3	2	2	4	4	4	1	22

11. Opłaty szkolne.

Złożyło opłatę szkolną:

w I. półroczu 68 uczniów publicznych i 2 prywatystów;
w II. półroczu 76 uczniów publicznych i 5 prywatystów.

Było uwolnionych od całej opłaty:

w I. półroczu 109 uczniów,

w II. półroczu 79 uczniów

Opłata szkolna wynosiła:

w I. półroczu . . . 2100 K — h

w II. półroczu . . . 2520 K — h

Razem . . . 4620 K — h

12. Fundusz na środki naukowe.

Taksy wstępu wynosiły 305 K 60 h

Datki na zbiory naukowe wynosiły . . . 398 K — h

Za duplikaty 50 K — h

Datki na gry i zabawy 299 K — h

VI. Kronika Zakładu.

Nauka rozpoczęła się 3 września 1918 uroczystym nabożeństwem.

W tym roku podzielono klasę II na dwa oddziały.

Dnia 23 października obchodził Zakład uroczystość Patrona szkolnego św. Jana Kantego.

Z powodu epidemicznej grypy zamknięto zakład od 30 go października do 10 listopada.

W nocy 31 października na 1 listopada nastąpił w naszym mieście przewrót polityczny, pozostający w organicznym związku z rzucającym jarzma niewoli, gniołocącej nasz naród od półtora wieku, Władza cywilna i wojskowa przeszła w ręce polskie. Ten wypadek, doniosłego znaczenia dla rozwoju i życia Polaków, nie mógł pozostać bez wpływu i na losy szkoły realnej. Przedewszystkiem wobec usunięcia armii austriackiej zaszła potrzeba utworzenia w Jarosławiu straży obywatelskiej, która objęła pieczę nad mieniem i bezpieczeństwem tutejszego grodu. W zrozumieniu poważnej chwili stanęła młodzież tutejszej szkoły do pracy obywatelskiej i objęła bardzo żmudne, ciężkie a nader odpowiedzialne stanowisko jako straż bezpieczeństwa. Dzięki tej wytrwałej niezmordowanej pracy udało się choć w części uratować majątek pozostały po byłej armii austriackiej i w ten sposób pomnożyć zasoby państwa własnego. Działalność straży obywatelskiej, działającej jako Gwardya narodowa, pod kierownictwem prof. Kazimierza Skarbowskiego, trwała aż do 21 grudnia 1919, t. j. aż do tej chwili kiedy zorganizowana armia polska mogła sama przejąć nadzór nad wszystkimi placówkami. W pracy Gwardyi narodowej wzięła początkowo udział młodzież prawie wszystkich klas (starsi pełnili służbę cięższą, a młodszym poruczano różne czyn-

ności drobniejsze.) Od 10 listopada otworzono zakład tylko dla uczniów klasy I—III., inne klasy nie miały nauki, gdyż uczniowie od IV—VII kl., w służbie Gwardyi Narodowej pozostając, byli zwolnieni. Dnia 18 listopada zwolniono uczniów IV kl. od służby Gwardyi Narodowej, a uczniowie kl. V, VI i VII wrócili do szkoły dopiero 9 stycznia 1919 po feryach Bożego Narodzenia.

Dnia 11 listopada z powodu nastania nowej ery historycznej — Zmartwychwstania Niepodległej Polski odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym, po którym uczniowie szkoły realnej i tut. gimnazjum zebrali się w auli gimnazjalnej celen: wysłuchania uroczystego przemówienia, wygłoszonego przez kierownika gimnazjum Eugeniusza Flisa.

Dnia 29 listopada jako w rocznicę powstania listopadowego odbyło się uroczyste nabożeństwo.

Dnia 21 stycznia z powodu rocznicy powstania styczniowego odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne.

Od 17 lutego do 14 marca nie było nauki z powodu braku opatu.

Dzień 15 marca przeznaczono na akcję subskrypcji na Polską Pożyczkę Państwową. W tym dniu zebranej młodzieży całego zakładu wyłuszczył prof. Kaniowski ważność zasilania skarbu polskiego i zachęcił ją do intensywnej popierania sprawy zakupna asygnat polskiej pożyczki państwowej. Osiągnięto duży rezultat, subskrypcją bowiem uczniów i Grona nauczycielskiego wyniosła kwotę 30.500 Koron.

Dnia 19 marca z powodu Imienin Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego odbyło się uroczyste nabożeństwo.

Dnia 24 marca z okazji 125 rocznicy złożenia przysięgi przez Tadeusza Kościuszkę na rynku krakowskim odbyło się uroczyste nabożeństwo.

†

Dnia 28 kwietnia odbyło się żałobne nabożeństwo za spokój duszy śp. abiturienta Ludwika Korwina, który w walce z Rusinami poległ w bitwie pod Lwowem dnia 9 marca 1919. — W listopadzie 1918 opuścił śp. Korwin naukę VII klasy i wstąpił jako ochotnik do szeregów o obronę zagrożonych kresów wschodnich — Zginął na posterunku — jako prawy żołnierz i dobry patriota.

Cześć Jego pamięci!

Dnia 3 maja z powodu rocznicy nadania konstytucji 3 Maja było uroczyste nabożeństwo, po którym młodzież wszystkich tutejszych szkół udała się do parku miejskiego na Olszanówce, aby tam zasadzić aleję dębową w roku uzyskania wolności dla Ojczyzny.

W dniach 20—23 maja odbył się pisemny egzamin dojrzałości, a dnia 10 czerwca ustny egzamin pod przewodnictwem Rady Rządu Michała Rembacz, Krajowego Inspektora szkół średnich.

Od dnia 21—24 czerwca lustrował zakład Radca Rządu Michał Rembacz.

W ciągu roku szkolnego uczniowie wyznania katolickiego przystępowali trzykrotnie do spowiedzi i Komunii św.; przed spowiedzią wielkanocną odprawili uczniowie obu obrządków rekolekcyje pod przewodnictwem XX. Katechetów.

Dnia 28 czerwca po uroczystym nabożeństwie dziękczynnym nastąpiło rozdanie świadectw i zakończenie roku szkolnego.

VII. Egzamina dojrzałości.

A) Matura normalna.

Piśmienne egzamina dojrzałości w terminie wiosennym odbyły się w dniach 21—24 maja 1919, a egzamin ustny dnia 10 czerwca 1919 pod przewodnictwem Rady Rządu Michała Rembacz, Inspektora szkół krajowych.

Do egzaminu dojrzałości w terminie wiosennym zgłosiło się uczniów publicznych 6

Świadectwo dojrzałości z odznaczeniem uzyskało 2

Świadectwo dojrzałości otrzymało 4

Razem 6

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

IMIĘ I NAZWISKO	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Przyszły zawód
a) w terminie letnim			
Gregor Maryan (z odznac.)	10 VII 1902	Jarosław	agronomia
Łojowski Antoni	15 V 1901	Saratow Rosya	akad. górn.
Neuberg Izidor	14 VII 1901	Jarosław	architektura
Ralski Bogumił (z odznac.)	20 X 1902	Jarosław	chemia tech.
Stryjski Zenobiusz	9 X 1901	Horodenka	akad. górn.
Zieliński Bronisław	8 VI 1902	Jarosław	chemia tech.
b) w terminie nadzwyczajnym.			
Szopiński Jan Maryan (z odzn.)	21 II 1892	Nowy Sącz	
Sroka Maryan	29 III 1898	Tarnów	

B) Matura wcześniejsza.

Przewodniczący: Dyrektor zakładu.

IMIĘ I NAZWISKO	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Data egzaminu
Pohorecki Roman	7 VIII 1898	Zakopane	21 X 1918
Królikiewicz Władysław	26 IV 1898	Lwów	28 X 1918
Tabaczyński Czesław	20 IX 1901	Drohobycz	30 I 1919
Korwin Ludwik	9 X 1901	Jureczkowa ad Dobromil	6 II 1919

VIII. Wykaz książek.

na rok 1919/1920 pozostaje na razie bez zmiany.

IX. Imienny spis uczniów.

(Tłusty druk oznacza chlubnie uzdolnionych, uzdolnieni oznaczeni są: I., poprawka — popr. np. poprawka z matematyki — popr. z mat.) — Daty w nawiasie oznaczają dzień wystąpienia z odnośnej klasy).

(Uczniowie oznaczeni gwiazdką pełnią służbę wojskową.)

Klasa I.

Abend Henryk, Banach Leon (12/11 1918), Biszko Julian, Boczar Czesław, Borko Maryan I, Bojto Mieczysław (popr. z mat.), Cieszanowski Otto (popr. z mat.) Cybyk Aleksander I, Chruszcz Mieczysław I, Duda Tomasz, Fedorowicz Adolf (popr. z j. pol.), Feldmaus Benjamin I, Gawlikowski Karol (pryw.) I, Głabiński Stanisław (31/1 1919), Głuszko Grzegorz (12/11 1918), Grabowski Jan I, Gruszka Kazimierz I, Hirt Oziar (3/4 1919), Koziara Mieczysław (popr. z j. pol.), Kozak Maryan (popr. z rys.), Knebloch Tadeusz (popr. z mat.), Krogulecki Stefan, Lewicki Leopold (popr. z j. niem.), Ludmer Zygmunt (popr. z mat.), Mayersfeld Jakob, Migocki Roman, Mikoś Miron (popr. z hist.), Mucha Marcin I, Neuls Adolf (28/3 1919), Piekarcz Czesław I, Piekarcz Maryan (popr. z j. pol.), Płoskoń Zbigniew I, Ralska Wanda (pryw.), Romankiewicz Zygmunt, Stenoszek Józef I, Sroka Franciszek I, Schwarz Klaudius I, Szerzeń Bogumił (28.3 1919), Śliwiński Tadeusz, Tabaczyński Ludwik I, Triller Salomon, Wawrzczyk Tadeusz I, Wojnarowski Bolesław (popr. z mat.), Zeleniak Michał I, Zubicki Władysław I.

Klasa II. A.

Arend Karol (popr. z mat.), Bernad Włodzimierz (15/3 1919), Biliński Wacław (popr. z mat.), Bockaj Tadeusz (popr. z mat.), Celewicz Jan I, Chudy Władysław (popr. z mat.), Dub Konstanty (popr. z j. niem.), Guzdek Maryan I, Helfer Samson I, Kalymon Jan I, Kanak Adam I, Kearney Stanisław (popr. z geom. w.), Kearney Stefan I, Kogut Adolf, Kowalski Feliks I, Kuźmiński Włodzimierz, Matzner Bolesław I, Meinhart Bogusław (pryw.) (popr. z niem.), Niewiadomski Tadeusz (popr. z mat.), Pióro Michał (pryw.), Sjdorko Roman I, Sołtys Rudolf I, Steczko Józef, Woźniak Józef (14/3 1919).

Klasa II. B.

Brillant Maksymilian I, Brzyski Leon (popr. z mat.), Dłuszyński Mieczysław (popr. z geog.), Eisenberg Dawid, Gąsiorowski Aleksander (popr. z rys.), Grössman Adam (17/10 1918), Hawrysz Włodzimierz I, Hofbauer Feliks (pryw.), Hofbauer Tadeusz (popr. z mat.), Hoffman Wilhelm, Jüttner Władysław (4/5 1910) Kosiba Tadeusz I, Kunzek Ludwik I, Lorenc Bronisław (popr. z j. pol.), Motowidło Antoni (popr. z mat.) Sierżega Władysław I, Staruszkiewicz Józef I, Svoboda Franciszek (popr. z j. pol.), Szarynger Edmund I, Szarzyński Jan, Szepczyński Włodzimierz I, Wróblewski Władysław, Zahajkiewicz Leopold (popr. z mat.)

Klasa III.

Bielecki Tadeusz, Brillant Karol I, Bobola Kazimierz, Chruszcz Alfred I, Ciszewski Roman I, Ciszewski Witold (popr. z fiz.), Czolhan Karol, Czopek Mieczysław, Gałuszak Antoni (30/1 1919), Gan Waleryan I, Głabiński Włodzimierz I, Gregor Jan, Gryziecki Kazimierz, Kamiński Kazimierz, Kleczewski Witold (31 1 1919), Kochmański Bronisław I, Kozto Stachius (pryw.), Król

Maryan (14/3 1919), Kordzik Tadeusz I, Kuszczał Jan I, Kwaśniak Stanisław (popr. z fiz.), Łoś Eugeniusz I, Łosiński Michał (popr. z j. niem.), Matula Eugeniusz I, Mikoś Teofil I, Nycz Leon, Passakas Edward, Ragan Stanisław (14/3 1919), Rejent Ludwik I, Róg Aleksander, Schöpp Gustaw (popr. z fiz.), Spigel Leon (popr. z mat.), Walewicz Józef, Walla Maryan, Werchoń Maryan (30/1 1919), Zieliński Bolestaw (hosp.).

Klasa IV.

Beer Tadeusz I, Doening Włodzimierz (9/1 1919), Drażny Bronisław I, Farbowski Kazimierz, Gustowicz Maryan (popr. z mat.), Jarosz Zbigniew I, Karg Zygmunt (pryw.), Kozłowicz Julian (pryw.), Kozłowicz Włodzimierz (pryw.), Kratz Römer I, Markowski Jerzy I, Markstein Ignacy (30/4 1919), Mauks Jarosław (14/3 1919), Michałeczko Stefan I, Orbach Jonas I, Pacak Jan (31/1 1919), Passakas Kazimierz I, Pawulski Leon, Rański Stawomir, Siechler Alfred I, Stączko Edward, Storch Stanisław, Turnheim Józef (31/1 1919), Zawisza Aleksander (pryw.) (popr. z hist.)

Klasa V

Bakała Michał I, Barański Mieczysław (popr. z mat.), Bzdań Stanisław (popr. z mat.), Czaban Tadeusz (pryw.) (31/10 1918), Dluszyński Władysław I, Kowalski Czesław I, Kzłto Włodzimierz (popr. z hist.), Lachmann Ryszard I, Markowski Tadeusz I, Praizner Władysław I, Pszona Feliks (14/3 1919) (pryw.), Sroczyński Bronisław (popr. z mat.), Srobona Wiktor (popr. z hist.), Wajdowicz Edmund (popr. z j. niem.), Witkowski Bronisław.

Klasa VI.

Ekert Karol *(3/10 1918), Frankiewicz Stefan I, Garda Ludwik I, Gorzet Tadeusz, Grabowski Jerzy I, Lechowicz Ludwik I, Leichtfried Edmund *(10/11 1918), Małecki Stanisław (pryw.), Morawicki Jerzy (pryw.), Nowelicz Witold (14/3 1918), Ostrowski Roman *(10/11 1918), Polz Otto (popr. z geom. w.), Sledziński Kazimierz (popr. z fizyki), Stryjski Roman, Tarnawski Roman, (13/10 1918) Winter Mojżesz.

Klasa VII.

Bielecki Zdzisław *(10/11 1918), Donnenhirsch Józef, Gregor Maryan, Korwin Ludwik *(10/11 1918), Królikiewicz Władysław (28/10 1918), Łojowski Antoni I, Neuberg Izidor I, Pohorecki Roman (21/8 1918), Rański Bogumił, Sandig Alois, Stryjski Zenobiusz, Tabaczyński Czesław *(10/11 1918), Werbenec Jan (14/3 1919), Zieliński Bronisław.

Ogłoszenia dyrekcji.

1) Wpisy uczniów tak publicznych jak i prywatnych na rok szkolny 1919/20 do wszystkich klas odbędą się dnia 31 sierpnia i 1 września.

Każdy uczeń przyjęty składa przy wpisie 5 K na zbiory naukowe i 3 K na gry i zabawy szkolne. Uczniowie nowowstępujący do Zakładu płacą nadto takse wstępną w kwocie 10 K.

2) Egzamina wstępne do I. klasy odbędą się przed feryami dnia 30 czerwca, a po feryach dnia 1 września.

Egzamina wstępne do klasy II.—VII. można składać w I. półroczu w dniach 2 i 3 września; w II. półroczu zaś 3 i 4 lutego i to do każdej klasy (zatem i do I. kl.).

Egzamina poprawcze i uzupełniające odbędą się 1. i 2. września.

3) Uczniowie katolicy, prywatyści, mają się wykazać świadectwem, wydanem przez katolickiego duchownego z potwierdzeniem, że dany uczeń pobierał naukę religii w zakresie, przepisany przez odnośne plany naukowe, tudzież odbywał praktyki religijne.

4. Uczniowie nowo- lub po przerwie wstępujący do klas dalszych, t. j. II—VII, muszą się wykazać: a) świadectwem moralności za czas, przez który do szkoły nie chodzili, b) świadectwem powtórnie szczepionej ospy, c) poddać się egzaminowi wstępnemu za złożeniem taksy egzaminacyjnej w kwocie 48 koron, d) przedłożyć wyraźną fotografię własną, zaopatrzoną na odwrotnej stronie potwierdzeniem przez władzę polityczną tożsamości osoby.

5) Jest obowiązkiem rodziców i opiekunów często porozumiewać się ze szkołą o postępie i prowadzeniu się uczniów. Umyślnie w tym celu w oznaczoną niedzielę po nabożeństwie szkolnem panowie profesorowie zgromadzają się w sali konferencyjnej i z całą gotowością udzielają stronom potrzebnych wiadomości. Tylko w drugiej połowie stycznia i czerwca z powodu nadchodzących klasyfikacji już się nie udziela wiadomości o postępie uczniów w nauce.

6) Rodzice i opiekunowie powinni dokładnie zaznajomić się z „przepisami szkolnymi“, które każdy nowowstępujący uczeń otrzymuje przy wpisie.

7) Opłata szkolna w tutejszym zakładzie wynosi 30 K za jedno półrocze.

Rok szkolny 1919/20 rozpocznie się dnia 3 września uroczystym nabożeństwem, a dnia 4 września rozpocznie się regularna nauka szkolna.

W Jarosławiu, dnia 28 czerwca 1919.

Dr. Jan Ralski
dyrektor.